

АБОНАМЕНТЪ:

За България, за 6 м. — 7 л.

За странство „ „ — 14 л.

Единъ брой 10 ст.

ВЪСТНИКЪ ДОБРУДЖА

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВѢТЪ

Излиза понеделникъ, срѣда и петъкъ

ОБЯВЛЕНИЯ:

На IV стр. 15 ст. на лв. см

Адресъ:

Дирекция на в. „Добруджа“
градъ Бабадагъ.

Ръкоп. не се връщатъ назадъ

Автономия или обединение. — Споменитъ на Ариона. — За отвлеченитъ Добруджанци. — Новата революция въ Русия. — Верховски въ оставка. — Нови успѣхи въ Италия. — Въ Русия. — Милувнитъ на враговетъ.

Г. Годоровъ.

АВТОНОМИЯ ИЛИ ОБЕДИНЕНИЕ.

Характерна е въ мно о отношения резолюцията на изпълнителния комитетъ на руския работнически съвѣтъ, съ която е опредѣлил мандата на своя делегатъ, бившия работнически министър Скобелевъ, който отива на конференцията въ Парижъ. Акцията на съвѣта е единъ. пълно легаленъ съюзнически актъ. Съвѣтътъ той пакъ не прави предложение за ревизия на военнитъ цѣли, а само това „наставления по отношения на въпроса за мира“, както гласи самата редакция на резолюцията.

Непълнотитъ и неяснотата характеризиратъ „наставленията“, но се пакъ като начало за изнасяне на народния гласъ въ упорития Парижъ, резолюцията има своето значение. Дали изтъкнатитъ начала отъ съвѣта ще бъдатъ възприети отъ парижката конференция е много съмнително; прѣсни сѫ надмъхнитъ изъвления на правителствата въ Парижъ и Лондонъ по въпроса за мира. Не може, обаче, да се отрече, колкото и да е приниженъ авторитетъ на Съвѣта адаръ и вѣтъ отъ Русия, че въ конференцията по официаленъ редъ може непосредствено руското работничество да се увѣри, какво мислятъ англичанитъ и французитъ по мира. Въпросната резолюция съ „наставленията“ е началото на новата работа на Съвѣта на страната на народа.

Въ момента, насъ ни интересува, прѣди всичко, пунктъ 7 отъ наставленията, кждѣто дословно се казва: „Ромъния се възстановява въ старитъ си граници, като обхваща автономията на Добруджа“. По единъ до сѣмъност оригиналенъ начинъ Съвѣта е разрѣшилъ за себе си въпроса за бъдещето на Добруджа. Разбираме много добръ секретъ на наставленията, че тѣ сѫ само едно общо изложение, плодъ на компромисъ, продиктуванъ отъ жаждата за скоростенъ миръ, цѣлащи да постигнатъ обединенето на двѣтъ борещи страни, на жаръ въ едрото третирание на въпроситъ и да се стигне до явна глупостъ. Само това обяснява вниманието на Съвѣта къмъ власитъ, отъ които иска само да „общаятъ“ автономията на Добруджа.

Много лозунги до днесъ издига и сваля руския работнически съвѣтъ. Най-трагичното въ неговия животъ е, че той се роди въ едно време, когато работата киѣше и той самъ трѣбваше да застане на чело на дѣятелността, а орисията му, изглежда да е била, да доктринерствува.

Ние отдаваме значение на последния му актъ, въ който дава мандатъ на делегата си за парижката конференция. Се пакъ въ тоя актъ е застъпена съдбата на Добруджа. Ние, българитъ, нѣмаме нищо противъ автономията на Добруджа, но едно ясно и категорично разбирателство трѣбва да има въ реалноститъ, въ това, което утрѣ ще бъде отредено за живота на същата ни българска земя—Добруджа, които неяснотено толкова много до вчера страда. Всичкото е въ разработването на подробноститъ по всѣки националенъ въпросъ, въ съгласие съ историко-политическитъ обстоятелства, при които ще се дѣйствува. А тѣко тия много важни нѣща Съвѣта не е съобразилъ при редактирането на „наставленията“. Въ сѣпната резолюция се иска автономията на Полша, Литва, Армения и Воева-Херцеговина. За тия области дори нѣма съмнѣние въ добритъ намерения за установяване на автономно управление, когато за

Добруджа, за автономията на която се иска само „общаяне“ отъ Ромъния, има всичкото основание да се допуца съмнѣнието. Минимото на Добруджа е пълно съ „голими обещания“ отъ кралъ и правителства; тѣ е изпитала еднажъ злата участъ на ромънскитъ тържествени вѣтви, за да не върва и слѣпва вече въ думитъ, въ голитъ думи на власитъ.

Но дори при разрѣшаването принципно въпроса за автономията на Добруджа ние нѣмаме своитъ контра аргументи, които иматъ своя произходъ не само въ минимото на ромънската управа въ Добруджа, а също въ добрия духъ на „наставленията“ и въ политическитъ тенденции на съврѣшенитъ националистъ, както и въ историята на минимитъ автономия.

На първо мѣсто, насъ ни интересува аршина на руския Съвѣтъ при измѣрването начинитъ за разрѣшенето на териториалнитъ спорове въ Европа. Така напримеръ, Елзасъ-Лотаринския въпросъ и спора за италианскитъ области въ Австрия се разрѣшаватъ въ допитване на населението за окончателното присъединение къмъ майката-земя, докато при опредѣлянето бъдещето на Добруджа тѣ е подредена къмъ втората категория области, на които се иска автономията. Грѣшката е явна. Добруджа за България не е нито Армения за Турция, нито Литва за Русия, а нѣщо по-вече отъ Елзасъ-Лотарингия за Франция! Добруджа е българска земя въ съвѣдство съ майката-земя, печалната история на която отъ прѣди 40 години, запазила е до днесъ непогрѣдима българската си физиономия. Въ Добруджа ожива български животъ и правитъ сѫ чиститъ стари български нрави и обичаи. Литва основателно получава автономия, Полша и Армения също, защото тѣ сѫ самостоятелни националенъ оазиси въ господствуващата нация, които при това нѣматъ връзки съ земя-майка, както е съ Добруджа. Въ разрѣшенето на въпроса за бъдещето на Добруджа, за да намѣри естественото си мѣсто и връзки. Или състрадателния руски работнически съвѣтъ не продължава старата тактика на париза да легализира похищенията и толмичата на руската земя съ отстъпване чужди земи на трети лица, както стана въ 1878 година съ Добруджа и Воеварабия? Може би, това е единъ добъръ империалистиченъ методъ, но той съвѣтъ не е едно трайно и щастливо разрѣшение на горещитъ национални въпроси, кезвито претендира работнически съвѣтъ най-добросѣдствено и разумно да желае да разрѣшава. Насъ ни интересува „наставленията“ на съвѣта, които искатъ едно по-рационално разрѣшение на нѣмали си отъ съмнително естество италиански провинции въ Австрия, кждѣто блуждаатъ, за цѣлъ съвѣтъ, само тукъ-тамъ неустановени и не оседнали италиански елементи а историческата българска правда за Добруджа въ очитъ на съвѣта е толкова пострадава. Нима минимото на българщината въ Добруджа подъ властния режимъ по своята многострадалностъ може дори да се сравнява съ онова на населението въ Далмация, та да заслужаватъ добруджанци по лоша участъ? Прогрѣсъ, културно развитие, свободно национално проявление не е липсвало нито въ Австрия, нито въ Германия, но въ Ромъния за добруджапоца е имало само изключителни закони, тирания и властна диктатура. А при наличието на девчерашкия безчовѣченъ политически редъ и глѣтъ установенъ надъ Добруджа отъ ромънитъ основателно е да нѣмъ се отрече да иматъ дори голитъ суверенитетъ права надъ „автономна“ Добруджа. Автономията на

Добруджа при ромънски суверенитетъ е една вътрѣшна несъвѣстливостъ.

На второ мѣсто, нашитъ основания противъ неопредѣлената автономия на Добруджа, която третира руския съвѣтъ, сѫ въ историята на досега установяванитъ автономии по междудържавнитъ договори. Съгласно Берлинскитъ договоръ бѣше установена автономия съ турски суверенитетъ въ источна Румелия и по цл. 61 — въ Армения. Историята доказва неефикасността на тая форма. Источна Румелия се съедини съ сѣверна България въ своята естествена широчина, а Армения не е помирисвала автономия. Логическата консеквенция на автономнитъ управления, като всѣка полуформа, е получаване единъ отъ двата края: или чуждия суверенитетъ се натрапва, кѣто присвоява всички права съ врѣмето, или автономната областъ се обединява съ майката земя. Логиката на историята е по-добра учителка отъ всѣка измислена теория. Последствията отъ установяването на автономия въ Добруджа е продължение на старото несигурно положение на Балканитъ, защото единъ въ двата края, кога и да е, ще настѣпатъ: или обединение съ България или ромънска тирания.

Въ съгласие съ дотивата на историята е и съврѣшената тенденция за свободата на националноститъ. Народноститъ се стремятъ къмъ обединение и свободно проявление. Логиченъ и законенъ е стремѣжа на Добруджа да се обедини, като българска земя, съ България. Въ съврѣшенитъ развитъ националенъ животъ нѣматъ си мѣстото полуформитъ, полуформитъ при разрѣшенето на националнитъ спорни въпроси.

Установяването на автономноститъ, при въпроси като добруджанския, е една полуформка, едновременно положение. Врѣмената сѫ изключителни и, които иска траенъ и дългъ миръ, трѣбва окончателно съ пълни жѣрки и рационално да разрѣшава народноститъ въпроси.

Колебанията въ махалото на руския работнически съвѣтъ фатално сѫ клонили до сѣга, поради неговата нерѣшителностъ, къмъ компромиситъ въ всичко и въсѣждѣ. Той жадува наредъ съ руския народъ за миръ още утрѣ и затова се колебае въ излиздане основитъ на трайния миръ, за това прави и компромиси, като си затваря очитъ да не види колко утрѣшния миръ нестабиленъ и несигуренъ ще бъде.

България иска само траенъ миръ, затова и обединение съ поробенитъ си части до вчера, които днесъ изпитватъ благоуханията на свободата на обединеното българско племе.

Обединението на Добруджа съ България е нашето национално паставление къмъ всички, които искатъ стабиленъ миръ и обичатъ националната правда.

Военни новини.

12 XI 1917 г.

Италиански фронтъ. Въ Италианския фронтъ настѣпването на нашитъ съюзници продължава успѣшно. На 8 того войскитъ на Австро-унгарския генералъ фелдмаршалъ Кробатинъ заеха Монте-Ритѣ и Кола-де-ла-Броче, а още на 7 того, слѣдъ упорита съпротива, австро-унгарскитъ войски сѫ прѣзали укрѣпителитъ още отъ мѣрно врѣме Монте-Фесте и С. Симезе. Въ разпнатата австро-унгарскитъ войски достигнаха рѣката Ливенца, кѣто сѫ извоювала проходитъ на рѣката при Савини.

Само в последните два дни са плевнени целия щаб в 36 а италианска дивизия — 1 генерал, 170 офицери, 18,000 войници, 80 оръдия, 6 самолета, 1 брониран автомобил и много други военни материали и припаси.

Ръката Ливенца е пръмнатата! Съюзният армия напредват неуморими по планиските патици и в разпнатата, като разбиват съпротивлението на италианските арриергарди част в снъг и дъжд към р. Дунав.

Западният военен театър. Група армии на Бавария престолюващия Рупрехт. Артилерийския бой в Фландрия се засили по след достатъчно в областта Изер, при Понканел и Патенде. В Артуа той се засили по след достатъчно в областта Изер, при Понканел и Патенде. В Артуа той се засили по след достатъчно в областта Изер, при Понканел и Патенде.

Група Армии на Германския Престолюващия. Никазни изяви производствата.

Група Армии на Херцога Албрехт. В Сунгау последният след силни огнени вливи французските атаки бидоха отблъснати. В въздушен бой и чрез противоповишен отблъснати изгубиха 13 самолета. Подпоручик Милер съди 32-ия си противник, Подпоручик фон Бюлов — 25-ия си, Подпоручик Бюлов — 22-ия си и Подпоручик Вогарц 21-ия си противник.

Изтечен военен театър. Никазни големи бойни действия.

Македонски фронт. В завои на р. Черна българските и германски отдели доведоха при завръщането си от неприятелските окопи патици и една картечница. В долината на р. Острума английските роти атакуваха селата Бюри и Просеник, но бидоха отблъснати от силната българска контра-атака.

Добруджанци! фонда „Добруджа“ е пръдпазвачекът изключително за националната ни наука.

П. Тодоров.

Споменитъ на Арнона.

След изявиенията на ромъския депутат С. Jarga, печатани в брой 46 на в. „Lumina“, четем в в. „Gazeta Bucureștilor“, брой 315, споменитъ на управлението на букурешкото министерство на външните работи и изрично проситъ Virgil Arion. Прави ни още на пръв поглед впечатление, че и двамата са зговорили единствено от желанието да се харесат на съюзниците, които днес владят по големата част от отечеството им. Вече тѣхна дума дима оправдание за миналото и пълно реабилитиране в настоящето. Разбира се и тук държавните политики са останали вѣрни на своята подлост и изневѣра.

Virgil Arion говори за политическото замѣщане на Карола, или по-вѣрно, той изнася единъ последенъ свой разговор, който ималъ въ нѣдвечерето на смъртта на „великия крал“, както ромъците обичат да титулуват покойния си кралъ.

На 26 септември 1914 год. въ 6 1/2 ч. вечерта Арнонъ билъ приетъ на частна ауденция отъ Карола, който изглежда силно изтощенъ, защото прѣди него приелъ братъ Бьестонъ, който му говорилъ върху английската политика спрямо маленитъ народи. Въ дългия разговоръ съ Арнона, краля билъ му заявилъ, че Ромъния имала всички интереси въ европейския конфликтъ да излъзатъ побѣдителъ Централнитъ сили и Русия да бѣде разгромена. Каролъ билъ прибавилъ, че съюзническитъ задѣжания и интереситъ на Ромъния налагали, тя да вѣрви съ централнитъ сили, които щѣли въ края на краищата да побѣдятъ въ сѣверната война. Арнонъ не е пропусналъ да доведе важността на кралятъ изявиения съ факта, че нѣколко часа следъ разговора кралятъ не билъ вече между живитъ.

Дали дѣйствиелно Арнонъ е ималъ подобна ауденция отъ политически характеръ съ краля на смъртното му легло, не ни е възможно да проверимъ. Обаче на насъ прави впечатление, както самия фактъ на разискване важни политически въпроси нѣколко часа прѣди копината на Карола, така и изнесенитъ въ печата кралятъ изявиения. До като за първи въпросъ говори самия животъ, за втория говори историята отъ скороното минало.

Голитъ фактъ е, че Ромъния бѣше свързана съ съюзнически договори съ Дунавската монархия, обаче тя още въ 1914 година, при срѣщата на Карола съ Николай Романовъ въ Кюстенджа, сѣкса окончателно съ него. Това и последнитъ колебания на Ромъния кара централнитъ сили да бѣдатъ осторожни и недоверчиви. Следъ обявяването на европейската война, което стана въ вѣрме на владичество на Карола, Ромъния прѣзъ всичкото вѣрме пазилъ единъ благосклоненъ неутралитетъ спрямо съглашението, чрезъ Русия, а не-дѣлватъ прѣчи прѣчи и на износъ и на транзита на мѣститъ отъ сѣюза. Ималъ моментъ, когато тя прѣч-рѣзавала въ конфликтъ, готови да прѣдизвиква на война. И именно това съмнително на Ромъния застави сѣюза, още въ първитъ ата мобилизация, да концентрира на ромъ-

ската граница една значителна частъ отъ нашитъ войски, които не веднѣжъ на бѣха пужди на други важни пунктове отъ южния фронтъ.

Тукъ е мѣстото да изнесемъ още едно обстоятелство — печатната кампания, която бѣше се подѣля въ Ромъния следъ обявяване на общоевропейската война за и противъ сѣюза. Голѣмо болшинство на подкупи публицисти бѣ създадо въ Ромъния такова войнствено настроение противъ централнитъ сили, щото за нѣколко не бѣ тайна, какво поведение ще си опрѣдѣли Ромъния. Обществено мнѣние бѣ достатъчно подготвено въ полза на Съглашението и чудо щѣше да бѣде, ако нѣкой ромъски държавникъ би се рѣшилъ да даде другъ курсъ на външната политика. Нѣколко, още останали вѣрни на сѣюза съ централнитъ държави ромъски политики, биваха обвинявани въ отечествено-прѣдательство и гонени отъ настроенитъ тѣли. И всичко това ставаше подъ носа на официалнитъ власти, които явно поощрѣваха кампанията.

Бѣше ли чуждъ на тая борба Каролъ, който съ цѣлукитъ си въ Кюстенджа запечата новия курсъ на ромъската външна политика? Очевидно не. Протавно то могатъ да говорятъ и поддръжатъ или само тѣ, които са политически профани или оми, които мислятъ, че хората скоро забравятъ миналото. Единатъ и другитъ обаче твърдѣтъ азъ характеризиратъ себе си и своя политически тѣтъ.

При тая логична концепция отъ фактитъ прѣдъ насъ се изпрѣчатъ два само отговора: или Каролъ е изкомисилъ истината прѣдъ Арнона, или Арнонъ днесъ съ очевидна лъжливостъ се мѣчи да излъже днешнитъ управници на отечеството си и своя народъ. Понеже Арнонъ прѣдставя въ много фантастична форма, до мистификация, последната си срѣща съ Карола — нѣколко часа прѣди нѣговата смъртъ, за насъ по-вѣрно се явява прѣдположението, че това е той, който заблуждава. А срамното е, че високоставени лица, които са повикани на важни служби въ Букурешъ, при бѣватъ до неистината, за да се прѣдставятъ добри приятели, още отъ миналото, на новитъ си господари. Очевидно, че всичко това се прави за да се харесатъ, за тѣхъ на чѣла не е важно, какви срѣдства избиратъ.

Една стара мажоретъ казва, че на човѣка езика е даденъ, за да прикрива мислитъ си, обаче, това не трѣбва да става по такъвъ вулгаренъ начинъ, щото лъжеца да бѣде изненаданъ на мѣстопрѣстъпленieto. И тукъ се налага умѣние и тактъ. Колко по-добъръ щѣше да сторъ Арнонъ, ако излъчеше!

Нещастieto на Ромъния е резултатъ на координиранитъ сили на всички ромъски държавници, единъ чрезъ дѣйствиата си, а други съ бездѣйствието си. Въмъ категорията на последнитъ са оми, които днесъ най-вече кокетиратъ съ Германия. Тѣ не издигаха на вѣрмето свои глѣсъ на възмущение отъ увѣренiята въ отично приятелство къмъ сѣюза, което краля Фердинандъ бѣ тържествено подчерталъ прѣдъ букурешкия германски посланикъ само нѣколко часа прѣди издаването декрета за обявяване война на Дунавската монархия. Обаче днесъ тѣ иматъ вече куражъ да говорятъ съ високъ тонъ, защото... защото това е нужно за спасението на собствената имъ черга.

Изъ чуждия и нашия печатъ.

Сѣверна Добруджа.

Министъръ-прѣдседателъ Д-ръ Радославовъ патетъ засѣда въ Народното събрание и въпроса за сѣверна Добруджа. Той направи намекъ на трудноститъ, които се изпрѣчатъ и има да се изпрѣчатъ при разрѣшаването му.

За нашитъ неприятели, за нашитъ съюзници, па и за насъ — независимо отъ национални характеръ на горна Добруджа — тя е важна като пѣтъ. Отъ незапомнени вѣрмена прѣзъ нея сѣ нахлували разни племена на Балканския полуостровъ. И нашитъ прѣдци, славянитъ и асаруховитъ българи, сѣ минали въ Добруджа и прѣзъ нея. Тѣ сѣ оставили слѣди, които и до днесъ съществуватъ, като Николцелският укрепенъ лагеръ. Отъ тукъ сѣ нахлували и руситъ въ своитъ безбройни войни срѣщу Турция. Отъ тукъ минава и пѣтитъ по суку отъ Русия за Цариградъ.

Отъ сѣверъ Добруджа граничи съ Дунава, а отъ изтокъ съ Черно море. Дунавътъ е най-големата рѣчна артерия въ Европа и може да стане и най-важната. Черно море свързва изтокъ съ западъ. Голѣма частъ отъ вноса и износа на дунавскитъ страни минава по тая рѣка. Ако се уеднакви режима на плаването по нея и стане еднакво достѣпна, както за дунавскитъ страни, така и за извѣнъ дунавскитъ, тя ще играе голѣма, много поголѣма роль отъколото досега въ стопанския животъ на централна Европа и изобдо на Европа, както и въ стопанския развой на богатата съ сурови материали Азия. За да се постигне това, съществено и важно е да се направятъ технически поправки по срѣдния Дунавъ, как-

вито доста сѣ извършени по най-долното му течение; да се въведе режимъ, като се вземе примѣръ отъ европейската комисия, която е олеснила доста плаването отъ Браила до Оулина.

Но важността на сѣверна Добруджа не сѣ крие само въ Дунава. Не малко е значението и на желѣзопѣтната линия Чернавода—Меджидия—Кюстенджа, която свързва централна Ромъния и Европа съ Черно море. Думитъ на руския министъръ на външнитъ работи, казани въ прѣдварителния парламентъ, че е несправедливо да се откъсне Ромъния отъ черно море, иматъ тоя смисълъ: линията Чернавода—Кюстенджа да е въ ромъския рѣцѣ. Ромънитъ изкуствено издигаха Кюстенджа като търговско пристанище, макаръ износътъ и вносътъ нѣ да минаваше прѣзъ Браила и Галацъ. Частъ отъ него тѣ насочиха къмъ Кюстенджа. И безъ сѣверна Добруджа Ромъния не би изгубила търговския находъ на Черно море по Дунава. Галацъ и Браила достатъчно ще обслужватъ на ромъската търговия.

Но по сѣщата линия минава единитъ отъ двата пѣти отъ централна Европа за Цариградъ. Единитъ Берлинъ—Вѣлградъ—София—Цариградъ е въ нашия рѣцѣ. И вторитъ не бивало да е пакъ въ наши. Тогава България щѣла да стане пълна господарка на пѣтицата за изтокъ. Затова пѣтитъ Чернавода—Кюстенджа—Цариградъ трѣбвало да си остане въ рѣцѣта на Ромъния.

Естествено, тѣя възражения не ставатъ между съюзницитъ. Ако България остане господарка на въпросната линия вънъ отъ съюзническитъ морални задѣжания, тя може да се задѣжи и обвърже.

Независимо отъ въпроситъ, че и въ сѣверна Добруджа живѣятъ българи, тя е важна и за България като пѣтъ. Стопанскитъ развой на Дунавска България е свързанъ съ голѣмата рѣка. Несправедливо е тя да е господарка на дѣния й брѣгъ по долното течение и да бѣде отдалечена отъ най-долното течение, отъ устиата й. Но е въ интереса и на Европа и двата брѣга на тая голѣма артерия да сѣ въ единъ и сѣщи рѣцѣ, въ рѣцѣта на Ромъния. Следъ като тя толкова много злоупотрѣби съ насъ въ началото на сегашната война, като прѣтеше само на насъ, а помагаше на неприятелитъ ни, макаръ да се бѣше обявила за неутрална, ние по никой начинъ не можемъ да останемъ при стария режимъ.

(Изъ „Прѣпорѣцъ“, бр. 246).

За отвлѣченитъ Добруджанци

Стокхолмъ, 6 ноември. Шведска Телеграфна Агенция:

Българскитъ депутатъ социалистъ Жарлаковъ обнародва въ шведския печатъ единъ протестъ противъ жестокото третиране отъ страна на ромъското правителство на 25,000 български и турски граждански пѣтници, които ромъското правителство изпратило отначало въ Яломница, а послѣ въ Дорохой, Хумъ и Васлиу, въ Молдова. Единственото извѣстие за тѣхната сѣдба сѣ докладитъ отъ 10 и 21 ноември 1916 г. на американския министъръ Вонича и на холандския министъръ Вреденбрухъ, доклади връчени на ромъското министерство на външнитъ работи. Въ тѣхъ се разглеждатъ условията въ лагера при Яломница и то въ едно вѣрме когато Ромъния е разполагала още съ много храни. Върѣки това и двамата министри изтъкватъ ломото положение на интерниранитъ, които сѣ снали въ сандѣи или на земята безъ покривка. Храната имъ била недостатъчна. Всѣкакъвъ лѣкарски надзоръ липсвалъ. Вонича казалъ: „Ромъското правителство обеща да изпрати по домоветъ имъ интерниранитъ по-възрастни отъ 60 години, обаче не стори това“. Споредъ извѣстия отъ Русия положението на интерниранитъ сега било ужасно. Половината отъ тѣхъ умрѣли отъ тифусъ и други заразителни болести. Като депутатъ социалистъ, сѣверна Жарлаковъ, катоарекъ специално отъ сѣмѣйствата на нещастницитъ, азъ обвинявамъ прѣдъ общественото мнѣние ромъското правителство за тѣя негова нечовѣшка и безполезна постѣпка.

Търси се. Бабаданско околийско коменданство обява че търси лицето Гяуръ Али, родомъ отъ Акроболъ-Турция, съ отличителни черти: ръстъ срѣденъ, лице обикновено черно, брада бѣсната, коса и мустаци черни, 25 годишенъ. Облѣченъ е съ скъсана черна антерия, черни панталони и съ калпакъ. Говори турски, а по-малко български и германски

Новата революция въ Русия

Петроград. Изтеклият ден донесе известни промени. Движението на болшевиките постигна чувствителни нови успѣхи без да прѣдизвика обаче безредии. Към 5, ч. сл. обща революционна военна комитетъ на съѣта обнародва една прокламация, съ която съобщава че Петроградъ е въ негово рѣцѣ, благодарение съдѣйствието на гарнизона, който позволи да се извърши държавния прѣвратъ без проливане на кръвъ. Въ прокламацията се съобщава, че новата власт възнамѣрява да сключи незабавно справедливъ миръ, да прѣдаде земята на селяните и да свика учредително народното събрание.

Петроград. Делегатитѣ на три казачки полкове разположени въ Петроградъ заявиха, че не ще се подчинятъ на вѣрменното правителство и не ще отидатъ противъ съѣта, но сѣ готови да обезпечатъ общественя редъ. Следъ общъ петроградски съѣтъ държа извъредно заседание. Председателътъ на съѣта Троцкий заяви, че вѣрменното правителство вече не съществува, че републиката е разтурена. Ленинъ, посрѣщайтъ съ продължителни рѣчителиски произнесе рѣчь, въ която заяви, че трѣбва да се туря незабавно край на войната. За тази цѣль новата властъ ще трѣбва да прѣдложи на вомващитѣ приирико. Втората задача на властѣта ще бѣде прѣдаването на земята на селяните и уреждането на економическата криза. Следъ това събраниято гласува една резолюция, въ която изказва пожелания горѣказанитѣ проблеми да бѣдатъ осъществени колкото е възможно по-скоро. На края на заседанието бѣде прочетена една декларация на прѣставителитѣ на болшевикитѣ въ съѣта: партията не одобрява държавния прѣвратъ и напуска съѣта.

Вина. Цензурната секция при главната кватира съобщава: Нашиятъ радиотелеграфни станции на сѣверо източния фронтъ заловиха днесъ слѣдната забървана радиотелеграма изпратена отъ Петроградъ до всички армии. Позивъ на революционния военен комитетъ (начало на денешната) политическиятъ затворници сѣ освободени веднага, бившитѣ министри Коноваловъ, Вокочевъ, Терещенко, Милановичъ, Никитинъ и т. н. бидоха арестувани отъ революционния комитетъ. Керенски избѣга. Всички армейски организации получаватъ заповѣдта да взематъ мѣри за да арестуватъ Керенски и да го прѣрататъ веднага въ Петроградъ. Вѣвѣи, който окаже помощъ на Керенски, ще бѣде наказанъ за тѣмво прѣстѣпление противъ държавата. Петроградскиятъ съѣтъ свиква единъ всеруски конгресъ на работническитѣ и войнички прѣдставители и изказва надежда, че по желѣзнопътнитѣ линии редътъ ще бѣде запазенъ и движението не ще бѣде сирѣно нито една минута.

Вина. Цензурната секция при главната кватира съобщава: Спорѣдъ Петроградската радиотелеграма, чийто пълнѣтъ текстъ сега притежаваме, петроградскиятъ съѣтъ е издалъ четири позива отправени до всички комитети на армии, до всички работнически съѣти, до еждилица до желѣзничаритѣ, дивизионитѣ и роти комитети. Първиятъ позивъ съобщава, че гарнизонътъ и пролетариатътъ въ Петроградъ свалили правителството на Керенски. Това ставащо безъ проливане на кръвъ. До установяването на едно правителство на съѣтитѣ, признава се властѣта на военнитѣ революционни комитети. Позивътъ прогласява сѣдната програма, да се прѣдложи веднага демократически миръ, да се прѣдадатъ на селянитѣ обработенитѣ отъ тѣхъ земи, да се даде управлението въ рѣцетѣ на съѣтитѣ и да се свика веднага учредителното събрание. Вториятъ позивъ заповѣда да се освободатъ веднага всички войници и офицери революционери, арестувани за политически прѣстѣпление, както и да се прѣмахне въстановеното отъ Керенски смъртно наказание. Въ сѣкия позивъ се съобщава за арестуването на гореспоменатитѣ министри и за бѣгството на Керенски. Третиятъ позивъ ками желѣзничаритѣ да запазятъ пълнѣтъ редъ и да прѣдизвикатъ движението по желѣзнопътнитѣ линии, както и да положатъ по-големи грижи за продоволствието на градоветѣ и фронта. Въ този позивъ се съобщава, че въ министерството на желѣзницитѣ ще бѣдатъ повикани прѣдставители на желѣзничаритѣ. Четвъртиятъ позивъ ками армейскитѣ комитети да изпратятъ веднага делегати, които да взематъ участие въ разрѣшенето на въпроса за революционното управление.

Лондонъ. Райтеръ съобщава въз основа на телеграма отъ Петербургъ, че максималиститѣ сѣ заели съ сила града Петербургъ, затворени сѣ министритѣ. Водителътъ на движението Ленинъ е искалъ веднага вѣрменно приирико и миръ.

Петербургъ. Войскитѣ на революционния комитетъ станаха господари на всички палати. Конгресътъ на работничитѣ, войничкитѣ съѣти въ цѣла Русия, издадоха свободни прокламации. Управляващитѣ комисари бидоха освободени отъ длъжноститѣ си. Прѣдседателитѣ на работничитѣ и войнички съѣти ставатъ въ непосредствена връзка съ революционното правителство. Всички затворени членове отъ сѣскитѣ брѣжения сѣ били освободени. Отлъчено е смъртното наказание, което Керенски създаде на фронта. Въстановява се чисто политическа пропаганда по фронта. Да се освободатъ веднага всички обвинени и затворени, като така нарѣчени политически прѣстѣпници революционери войници и офицери. По-рашинитѣ министри Коноваловъ, Кушкитѣ,

Терещенко, Милановичъ, Никитинъ и други сѣ били затворени отъ революционния комитетъ. Керенски сполучилъ да избѣга, обаче до всички части сѣ издадени заповѣди за залавянето му, арестуването му и довеждането му въ Петербургъ.

Отохоломъ. Спорѣдъ съобщение отъ Ханарада желѣзопътнитѣ съобщения между Петербургъ и Финландия сѣ прѣкъснати.

Изъ чужбина

(В. Т. А. и радиотелеграфа).

Императрица Зита на фронта. Вина. Императрица Зита пристигна съ Императора на юго западния военен театъръ. Върѣки че Императрицата не трѣбва да се излага сега на по големи умори, та настоя да отиде между героитѣ, които платиха съ кръвта си послѣднитѣ големи успѣха срѣщу Италия. Днесъ Императрица Зита започна посѣщението си въ полскитѣ болници.

Руситѣ за Австро-Унгария. Ротердамъ. На „Манчестеръ Гюардианъ“ съобщаватъ отъ Петроградъ съ дата 3 ноември: органътъ на съѣта „Извѣстия“ се противопоставя на искането право за народитѣ въ Австро-унгария да разполагатъ и разполагатъ съдвинитѣ си, тъй-като това право трѣбвало да се иска също и за Индия и Египетъ.

Руско-ромѣнскитѣ войски. Лондонъ. На „Таймсъ“ съобщаватъ отъ Одеса. Въ добровѣдомнитѣ крагове сѣ върѣа, че руско-ромѣнскитѣ войски ще могатъ да задържатъ позицитѣ си прѣвъ цѣлата зима. Ромѣнскитѣ двѣри и правителството ще останатъ, прочее, въ Яшъ.

Рускитѣ войски отъ Франция. Вернъ. Рускитѣ сътрудникъ на „Бюлдъ“ пише, че органътъ на Горки „Новая Жизнь“ съобщавалъ, какво военната секция на съѣта рѣшила, щото всички намѣраши се въ Франция руски полкове трѣбва да бѣдатъ прѣнесени въ Русия.

Русия и Финландия. Петроградъ. Петроградската телеграфна агенция. Правителството одобри законопроектитѣ относно сѣ до политическитѣ отношения между Русия и Финландия. Тѣзи законопроекти гласятъ, че Финландия остава териториално обединена съ Русия, но съ своя собствена законодателна властъ. Финландското управление е републиканско съ министъръ прѣдседателъ и министерски съѣтъ. Само министритѣ, които се занимаватъ съ въпроситѣ за война и миръ, общи. Договоритѣ съ чуждитѣ страни се сключватъ отъ руското правителство.

Верховски въ оставка. Петроградъ. Съобщение на Петроградската телеграфна агенция. Спорѣдъ вѣстницитѣ, правителството понаило бившия министъръ на войната генералъ Верховски да напусне Петроградъ. Верховски взима тази вечеръ за единъ моменти на брѣга на Ладожското езеро. Вѣстницитѣ върѣватъ, че оставката на Верховски ще прѣдизвика важни промени въ главното командуване.

Д. Каневъ.

Милувкитѣ на враговетѣ.

(Разказъ изъ днитѣ по освобождението на Добруджа.)

Лега въ своето помрачено съзнание чувствуваше, че трѣбва да се направи нѣщо за тѣхъ велики напастници и за митъ, забравилъ своето нещастие, отива при окръжния управител Шербанъ, който вмѣсто да се опитва отъ думитѣ ѝ, хвърля се върху нея и иска да похити честѣта ѝ, та почва да се брани да хали рѣцѣтъ му, да дражи лицето му. Следъ силна борба успѣва да се откопчи отъ рѣцѣтъ му, излиза вънъ на улицата и въ ужасни мами хвърля свои мисли, които до скоро трепереше подъ найното въблеще сърдце. Никой нѣма мисль надъ нея. Та и кой ли ще се сѣбѣи, тѣя които иматъ великитѣ сърдца на милосърдието сѣ разнати като всеблгати Христосъ на кръста. Тѣ сѣ отведени на Голгота. Стражари и войници най-безжалостно подиратъ дѣтенцето, което мърда рѣцѣ крава овалено цѣдо въ прахъ и нѣрсота.

Лена ниши хвърля се въ кралата на тѣя звѣрове — подобие човѣшко, моли имъ се, до като еднакъ се разарва до толкова че натѣква дѣтенцето съ пина на пушката си и го захвърля като дрипа въ близкия дворъ. Това вече прѣвѣши възможната граница на душевната търпимостъ, Лена прилящъ и окончателно по-лудѣ.

Полицантѣ я повлѣкоха къмъ шлепа. Тя нищѣше и сѣ силитѣ на лудостѣта често разбиваше главитѣ имъ върху възвишенията, ала други и залавѣха, до като най-назадъ полумъртѣа завлѣкоха на шлепа.

Въ този моментъ и Аспарухъ дойде. Той отъ далечъ позва Лена и сѣ сѣлата на разирѣтъ лѣвъ се хвърля въ тѣпната и се помѣха да си проправи пътъ, ала колкото приближаваше нея на пристанището толкова по-мѣтно се приправяше итъ и силитѣ почваха да го напудатъ. Трѣднѣвитѣ мѣченни окончателно сѣзаниа тѣлото и духътъ му, кралата се подгънаха, зави-

му се свѣтъ и падна. Намѣриха се вѣкои и го изнесоха навънъ. Сѣбѣсти сѣ! Врѣдѣ около него бѣше запустѣло, само отъ далечни вѣрѣки и бирарии идѣха пѣнски гласове и думѣане на тѣнаши. Побѣдителитѣ ируваха, празнуваха побѣдитѣ и опустошениата си надъ беззащитнитѣ жени и дѣца, които сарѣи въ запустѣлитѣ и разграбени ками безжълъно отискаха се въ приграднитѣ си и обливаха съ слзи своето велико име, което велѣло и мощно отъ вѣкове като навѣсъ върѣдъ рабупено море о отправяло лѣжитѣ на истината вънъ своитѣ дѣца, погнѣнати отъ морскитѣ стихии и ги е извеждало на спасителния брѣгъ.

VI.

Опититѣ на Аспарухъ да освободи жена си оставаха безуспѣшни, на итъко като Цагуу се усѣмняха въ неговото руско произхождение и ако не бѣше напусналъ разорената Тулча може би щеше да загине въ нѣкоя влажна изба или пѣкъ щеше да намѣри пѣтъ по които отвлѣкоха жена му, обаче безъ да я види. Прибравъ останалитѣ неогрѣбени вѣщи напусна Тулча и се опѣти къмъ България.

Нищо не извикваше трепетъ въ душата му. Сѣрѣнитѣ процесии отелачени като скотове българи отъ близки и далечни села нито увеличаваша нито намаляваха тѣлитѣ и нещастията му. Прѣдъ него и въ него едно бѣше ясно, че трѣбваше колкото може по-бързо да се добере до границата и се прѣдаде на българскитѣ войски, съ които да иде и отжѣти на ужаснитѣ угнетатели.

Колкото по-вече приближаваше цѣлѣта толкова по-трудно пътуваше. Войски се групѣха отъ вѣрдъ по шосето Меджидие—Добричъ, въ тренѣветѣ неспирно влачеа муницип и орѣдѣа. Първитѣ успѣхи на българитѣ стрѣснаха ромѣнитѣ и сѣзациитѣ имъ, които почнаха бързо да напращатъ войски къмъ югъ.

Аспарухъ приближава Добричъ и свободно се движи съ рускитѣ части, които имаха за обектъ да завзематъ Варна и Шументъ. На нѣколко мѣста той бѣше пѣкъ сѣдѣлъ на ромѣнското отстъпление, спираше по най-жестокъ начинъ отъ настѣпващитѣ руски ча-

сти. На 7 септември, когато се рѣши участѣта на руската армия при Добричъ—Чамурѣи и Геленджикъ, разбита и сломена отъ сѣвѣтъ неочакваната кавалерийска дивизия, Аспарухъ намѣри свободно прѣне да се оскубне отъ щаба на генералъ Зайнцовски, който го бѣше взелъ съ себе си при гара Естеръ, понеже знаеше ромѣнски и да се впусне къмъ българскитѣ позиции.

Радостно чувство заби въ душата му. Денѣтъ на възмездие наближаваше и ето, че скоро сѣ пушка въ рѣка, ще се спусне по даритѣ на враговетѣ, които опозориха рождѣното му име, оскуверника сѣбѣното му огнище и отвлѣкоха неговата мила Лена.

Куршумитѣ и гранатитѣ сѣватъ смъртъ, и той бърза тѣча... прѣсѣча десѣтици, стотици, хиляди трупове на хора и коне, сѣзва се въ разхвърлянитѣ пумки и ромѣнии, пада, става и пакъ бѣга върѣдъ лудото свирение на куршумитѣ, които милостиво отварятъ пѣтъ прѣдъ него и пропущатъ да мине.

Оде сто крачки и той е върѣдъ българскитѣ герои, ала неговата увѣреностъ остава мѣта.

Мощно ура подѣто на едѣо разстояние отъ 20 километра се понѣса, веригитѣ излизатъ изъ окопитѣ и сѣ спущатъ по пѣкитѣ на отстъпващия неприятелъ. Прѣдъ блѣстѣянитѣ нѣмове нищо живо не остава, дори въздухѣтъ трѣпне и стѣне отъ болки.

Аспарухъ замаха рѣцѣ извади бѣла кърпа ала влѣната, гонена отъ вѣхѣра на мощѣта и отъ урагана на дѣлга прѣлѣвъ надъ него, смѣлъ го върѣдъ востаниватѣ си вѣбѣи и отмина далечъ къмъ Кара-Мурадъ—Топра-Хисаръ.

Аспарухъ сѣ развѣти гърди отъ български ножъ, падна вънакъ и успѣ да каже:

— Благодаря ви брати... Тази милостъ е тѣврдѣ много за единъ прѣдѣтелъ... Вѣрѣтѣ братѣ, братѣ, истински братѣ чакатъ да избѣрѣнитѣ сѣзѣнитѣ имъ отъ ужаситѣ на влашката глѣтъ...

25.X.1917 год. Сѣфия.

Новъ заместникъ Канцлеръ

Берлинъ. Императорътъ освободи отъ длъжността заместникъ канцлеръ и членъ на Пруското държавно министерство държавния министръ Хелферихъ. Като заместникъ на Хелферихъ въ длъжността имперски канцлеръ се сочи прѣдставителя отъ Райхстага фонъ Паперъ.

Лудендорфъ награденъ. Вiena. Императорътъ награди Лудендорфъ съ орденъ „Леополдовия Орденъ“ съ военна декорация.

Изъ Италия. Римъ. „Стефана“ Като постояненъ политически събитъ между съглашените на цѣля за-нашенъ фронтъ бидоха назначени слѣднѣтъ лица: Генералъ Фогъ отъ французска страна, Уилсонъ отъ ая гийска страна и Колора отъ италианска страна. Кадорна се смѣни отъ поста Главнокомандующи на ита-лианската армия и се замѣни прѣзъ Царски указъ съ началникъ штаба на италианската армия Дренъ, и за неговъ помощникъ Вадосемо и Гвардино.

Хроника

Законопроектътъ за $\frac{1}{2}$ дневни пари на дър-жавнитъ служащи е миналъ на трето четене въ На-родното събрание, като са поправени слѣднѣтъ измѣ-нения: 1) Дневниятъ пари въ размѣръ на една пета ще получаватъ и всички държавни работници, постоянни или врѣмenni, безразлично дали са съ заплатата на мѣ-сецъ, денъ, на часъ или на парче; 2) Държавнитъ слу-жители въ новѣтъ земи ще получатъ $\frac{1}{2}$ независимо отъ дневнитъ пари, които получаватъ по специалния законъ за дневнитъ пари въ новѣтъ земи; 3) Нахр-ащитъ сѣвъ войската държавни служители долни чинове (войници и подофицери) ще получатъ $\frac{1}{2}$ извънъ дне-нитъ пари, които получаватъ като военни служащи; 4) Пояснена е редакцията на чл. 3, споредъ който $\frac{1}{2}$ ще получаватъ и държавнитъ служители (милитаризи-рани и немилитаризирани) и когато са въ командиро-ва, независимо отъ командировачнитъ имъ дневни па-ри; 5) Задължаватъ се общинскитъ и окръжни учрѣ-ждения да прѣдвидятъ въ бюджетитъ си суми за пла-щането $\frac{1}{2}$ и на своитъ чиновници, стражари и ра-ботници.

Учители и учители за сѣверна Добруджа. На вакантитъ учителски мѣста въ първоначалнитъ учил-ща ще се назначатъ и частни лица, свършили най-мал-ко III класъ на българската прогимназия или V кл-на ронъската гимназия. На назначенитъ ще се плаща 840 лв. годишна заплата и ще се даде безплатна квартира, отопление и освѣтление отъ училищнитъ на-стоятелства.

Кандидатитъ трѣбва да подадатъ до училищната инспекция въ гр. Бабадагъ заявление, обгербвано съ 1 лв. марка, придружено съ слѣднѣтъ документи:

1) Свидѣтелство за образование, 2) Медицинско свидетѣлство, 3) Кръщелно свидетѣлство, 4) Свидѣтел-ство за учителствуване прѣзъ последната година, ако

са учителствували, ако не са учителствували, сви-дѣтелство отъ общината, въ която живѣятъ, отъ което да се вижда, съ какво са се занимавали до сега; 5) Удо-стовѣреніе отъ общината, че са отъ българска наро-дность и че иматъ безукорно минало.

Кандидатитъ, свършили ронъски училища, прѣди да бъдатъ назначени, трѣбва да издържатъ най-малко съ срѣденъ успѣхъ писменъ прѣвѣрителенъ изпитъ по български езикъ.

Помощи за училищата отъ сѣверна Добруджа. Централния Добруджански Народенъ Съвѣтъ е рѣшилъ да отпусне отъ фонда „Добруджа“ помощи на всички бѣдни черковно училищни общини, които не разпола-гатъ съ достатъчно срѣдства, за да издържатъ учил-щата си. Черковно-училищнитъ настоятелства, които иматъ нужда отъ помощи, трѣбва да подадатъ прѣзъ училищната инспекция, въ района на който се нами-ратъ, до прѣдседателя на съвѣта заявление, при-дружено съ прѣписъ отъ черковно-училищния бюджетъ за текущата или идната финансова година и съ вѣдо-мостъ за черковно-училищнитъ капиталъ и имоти. Въ заявлението трѣбва да се дадатъ слѣднѣтъ свѣдѣния: 1. колко ученици посѣщаватъ сега училището, 2. колко учители иматъ и колко отъ тяхъ са граждански лица, 3. какви заплати и възнаграждения имъ плащатъ, 4. ка-кви суми са събрали отъ доброволни пожертвования за училището и за фонда „Добруджа“, 5. какви приходи получаватъ отъ черковно-училищнитъ имоти и какъ ги обработватъ, 6. каква помощъ искатъ отъ фонда и за какви училищни нужди ще я употребятъ.

Помощитъ ще се отпускатъ, слѣдъ като се про-вѣрятъ изложенитъ данни въ заявлението, черковно-училищния бюджетъ и вѣдомостта за имотитъ и капи-талитъ и слѣдъ като се установи, че черковно-училищ-нитъ настоятелства са употребили всички усилия да събератъ доброволни пожертвования и да се обработатъ наврѣме черковно-училищнитъ имоти.

Данъкъ върху печалбитъ отъ войната. Мини-стерството на финанситъ е внесло въ Народното съ-брание законопроектъ за облагане съ данъкъ печалби-тъ прѣзъ врѣме на войната.

Увеличение на военникитъ помощи. Народниятъ прѣдставителъ г. К. Сидеревъ е внесълъ въ народното събрание прѣдложение за увеличение военникитъ по-мощи, споредъ което на семейство съ единъ членъ да получава 50 лв.; а всѣки послѣдующъ членъ по 30 лв. Намѣняването ще има сила отъ 1-й май т. г.

Осмитъ класове се откриватъ. Медицинскитъ съвѣтъ е утвърдилъ рѣшението на софийския мѣстентъ съвѣтъ да се откриватъ осмитъ класове само при мла-китъ гимназии.

Дирекцията за социални грижи и обществена прѣдвидливостъ е издала извѣстие № 116, споредъ което никой нѣма право да получава отъ двѣ мѣста едни и същи прѣдмети: Лицата, които получаватъ прѣд-мети подъ възбрана отъ военнитъ офицерски магазини, кооперации и пр. не могатъ да получаватъ такива и отъ комитетскитъ магазини. На провиненитъ ще се съставятъ актове и даватъ въ съдъ.

ПОСЛѢДЕНЪ ЧАСЪ

Нови успѣхи въ Италия.

Италианската съпротива е сломена само въ до-лината на Сугана и на източната частъ на Сете Комуне. Австрийскитъ войски са заели слѣдъ ожесточенъ бой. Авиано. Италианскитъ аррьергардъ, които са се сирѣли при подпожето на планината и западно отъ р. Ле-венца, са били отхвърлени. Отъ Сусегана до устието и р. Пиаве е достигната отъ войскитъ на нашитъ съюзници.

Италианскитъ вѣстници подготвятъ обществото, че само и ливията на р. Пиаве трѣбва да бъде напу-стената и даде Венеция прѣдъ грамакитъ австро гер-мански маси. Вѣстниците очакватъ, че отстъплението ще се спрѣ само на р. Адидже, гдѣто съюзникитъ на Италия изглежда, че вѣждатъ удобна почва за едно успѣшно контра настѣпление.

Въ Русия

Таинитъ договори съ изчезнали отъ руското вън-шно Министерство. Ленинъ желае да национализира капиталъ. Болшевикитъ желаятъ безъ огледъ вънъ съюзникитъ да сключатъ сепаративенъ миръ, но били противъ отстъплението на Курляндия на Германия, а разрѣшението на полския въпрос оставатъ на по-лицитъ. Общиятъ конгресъ на съвѣтитъ отъ цѣла Русия е билъ откритъ на полунощъ съ участіето на 560 делегати. Избрано било бюро отъ 24 души болшевики, между които Ленинъ, Зиновиевъ, Троцкий и др. конгресътъ одобрилъ слѣдния дневенъ редъ: 1. органи-зиране на властта, 2. Спирание на войната и 3. Сви-зване на учрѣдителното събрание. Избрана е делегация за почване прѣговори съ други революционни демокра-тически организации за вземане мѣрки за спиране на-могващото проливане на кръвъ.

О В Я В Л Е Н И Е

ВѢСТНИКАРСКАТА АГЕНЦИЯ

КУРИЕРЪ

НА

ХРИСТО В. КАЛОЗНОВЪ — ДИМОТИКА

Према обявления, реклами годешни и свадбени из-вѣстия, скръбни вѣсти, панахиди, благодарности и други подобни за в. „Добруджа“.

Записва абонати за в. „Добруджа“

Добруджанци, разпространявайте вѣст-никъ „Добруджа“

О В Я В Л Е Н И Я

ДОБРУДЖАНЦИ

Най-големъ изборъ отъ училищни принадлежности и ПОМАГАЛА, учебници отъ автори и издателства за ВСИЧКИ ОСНОВНИ И ПРОГИМНАЗИАЛНИ училища. Тетрадки, разни линировки и качества хартии, блок-чета за свободно рисуване.

Всички видове настели, водни и бляжни бокъ. Ръководства и указания за преподавателитъ по всички прѣдмети и автори.

Складове на всички литературни четива за училищни библиотеки и учащата се младежъ отъ издателствата Всемирна, Образователна, Биографическа, Художест-вена, Класическа, Мозайка, Самообразование, Мислай-ковъ, Лесичковъ, Дановъ, Ефр. П. Христовъ, Футековъ и Миладиновъ. Рѣчници и правописи на чуждитъ думи въ български езикъ. Нѣски, френски граматикъ, хри-стоматии и разговорници.

Мастила, тетрадки, пера, линии четвъртитъ и плоски, крижталници, транспортни, пергели. Музикални, инди-гови, поизвателни, бѣли чисти и чертани хартии. Подли-ници, тетрчети, бѣлѣжници, пилкови най-големъ изборъ

уредна всички училищни, частни и общественни библиотеки

Съ най-износни цѣни

Книжарница — ВИАРОВЪ — Добричъ

9-10

Важно за гр. Добричъ!
ВЪ ВѢСТНИКАРСКАТА АГЕНЦИЯ
„КУРИЕРЪ“

на
НЕНКО Н. БАНЪРДЖИЕВЪ
ГР. ДОБРИЧЪ

ул. „Мария Луиза“ № 3.

Према реклами, обявления, годешни и свадбени извѣстия, скръбни вѣсти, панахиди, благодарности и други подобни

в. „Добруджа“

и всички други софийски вѣстници и списания съ най-износни цѣни.

Въ агенцията се продаватъ всички български вѣст-ници и списания, има на разположение всички из-дѣлани до сега броеве отъ в. „ДОБРУДЖА“.

записва абонати на в. „Добруджа“.

НАСТОЯТЕЛЪ ЗА ГР. ДОБРИЧЪ

НЕНКО Н. БАНЪРДЖИЕВЪ

мажъ отъ Командитното вѣстникарско друж. „Куриеръ“.

10-10

Добруджанци! Незабравяйте, че бѣда-цето на родината ни зависи отъ нашата мощна солидарностъ.

Ближонъ Складъ на фонда „ДОБРУДЖА“

Учебници:

1. Букваръ и първа четанка отъ Н. Самарджиевъ
2. „Читанка за II и III отдѣл. отъ Г. Балтаджиевъ
3. „Читанка за II, III и IV отдѣл. отъ Т. и М. Владоу
4. „Читанка за II, III и IV отдѣл. отъ А. Борзакоевъ
5. Сѣбтанка за II, III и IV отдѣл. отъ А. Борзакоевъ
6. Отечествознание за III отдѣл. отъ Ал. Йордановъ
7. „Читанка за III и IV отдѣл. отъ М. Владоу
8. Природознание за III и IV отдѣл. отъ А. Борзакоевъ
9. Езикови упражнения за II отдѣл. отъ Карагьзевъ
10. Българска история за III класъ отъ Ив. Пастуховъ

Ръководства за учители

1. Практиката на прѣзъ I и II учебна година отъ д-ръ В. Мановъ
2. Сборникъ за дѣтски забав. и I и II отъ Д. Войчевъ
3. Практиката на природознание въ III отдѣл. отъ А. Борзакоевъ и Юр. Савевъ
4. Утра и вечерникъ отъ Ив. Андрейчинъ

Дѣтско четиво

1. Сп. „Звѣздича“ — отдѣлни книжеч. 2) Библиотекъ „Дѣтски и библени привази“. 3) Сп. „Дѣтска радостъ“ — отдѣлни книжеч.

Канцеларски и учоителски потреби

Дневници съ материали книги. Училищни бюджетни бланки. Приходи, разходи и канцеларски книги. Разни видове тетрадки, моливи, пера, мастила, пилкови и др. Разни формуляри и бланки за общинскитъ и вой-сковитъ канцеларии.

Ликоветъ на народнитъ дѣлци, портретитъ на царя и пр